

Warszawa, dnia 16 lipca 2024 r.

Poz. 1048

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA INFRASTRUKTURY¹⁾**

z dnia 2 lipca 2024 r.

w sprawie szczegółowych warunków i sposobu wykonywania zadań poszukiwania i ratowania życia na morzu przez Morską Służbę Poszukiwania i Ratownictwa oraz sposobu realizacji uprawnień członków ochotniczych drużyn ratowniczych

Na podstawie art. 124 ust. 3 ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie morskim (Dz. U. z 2023 r. poz. 1666 i 2005) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) szczegółowe warunki i sposób wykonywania zadań poszukiwania i ratowania życia na morzu przez Morską Służbę Poszukiwania i Ratownictwa, zwaną dalej „Służbą SAR”;
- 2) sposób realizacji przez członków ochotniczych drużyn ratowniczych uprawnień do:
 - a) zwrotu kosztów dojazdu w związku z udziałem w akcji poszukiwawczej i ratowniczej,
 - b) ryczałtu za udział w akcjach poszukiwawczych i ratowniczych oraz szkoleniach organizowanych przez Służbę SAR,
 - c) wyżywienia podczas trwania akcji poszukiwawczej i ratowniczej oraz szkolenia organizowanego przez Służbę SAR,
 - d) zwrotu kosztów okresowych badań lekarskich, płatnych kursów i szkoleń związanych bezpośrednio z wykonywaną funkcją.

§ 2. 1. Jednostki organizacyjne Służby SAR pełnią całodobowe pogotowie w celu niezwłocznego podjęcia działań poszukiwawczych i ratowniczych.

2. Jednostki organizacyjne Służby SAR w ramach pełnionego pogotowia przestrzegają reżimów gotowości ustalonych w regulaminie pogotowia Służby SAR, określającym:

- 1) minimalne normy wyposażenia w specjalistyczny sprzęt i urządzenia;
- 2) minimum zapasów paliwa, wody i prowiantu;
- 3) najdłuższy dopuszczalny czas potrzebny do podjęcia akcji.

3. Kapitanowie morskich statków ratowniczych, kapitanowie specjalnych statków morskich do zwalczania zanieczyszczeń oraz pełniący dyżur ratownicy brzegowych stacji ratowniczych podczas pełnienia pogotowia w szczególności:

- 1) utrzymują stałą łączność z Morskim Ratowniczym Centrum Koordynacyjnym, zwanym dalej „MRCK”;
- 2) prowadzą stały nasłuch na częstotliwości VHF przeznaczony do odbioru sygnałów o niebezpieczeństwie na morzu;
- 3) informują MRCK o każdej zmianie miejsca postoju w porcie pełnienia pogotowia morskiego statku ratowniczego lub specjalnego statku morskiego do zwalczania zanieczyszczeń oraz o sytuacjach ograniczających lub uniemożliwiających udział tych statków lub brzegowej stacji ratowniczej w działaniach ratowniczych.

¹⁾ Minister Infrastruktury kieruje działem administracji rządowej – gospodarka morską, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2023 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Infrastruktury (Dz. U. poz. 2725).

§ 3. 1. Pełniący dyżur inspektorzy operacyjni MRCK, ratownicy brzegowych stacji ratowniczych i członkowie załóg morskich statków ratowniczych oraz specjalnych statków morskich do zwalczania zanieczyszczeń przebywają w miejscach wyznaczonych w Planie akcji poszukiwawczych i ratowniczych, zwanym dalej „Planem SAR”.

2. Dyżur w brzegowej stacji ratowniczej pełni ratownik brzegowej stacji ratowniczej lub, za zgodą Dyrektora Służby SAR, członek ochotniczej drużyny ratowniczej.

§ 4. Działaniami poszukiwawczymi i ratowniczymi zgodnie z Planem SAR kierują:

- 1) całością działań – koordynator misji poszukiwawczej i ratowniczej, którego funkcję pełni MRCK;
- 2) działaniami na miejscu – koordynator akcji na miejscu, jeżeli w działaniach poszukiwawczych i ratowniczych bierze udział więcej niż jedna jednostka, albo kapitan morskiego statku ratowniczego, albo kapitan specjalnego statku morskiego do zwalczania zanieczyszczeń, albo kierownik brzegowej stacji ratowniczej, a w razie jego nieobecności ratownik brzegowej stacji ratowniczej, jeżeli działania są prowadzone samodzielnie.

§ 5. 1. Zadania koordynatora misji poszukiwawczej i ratowniczej, o którym mowa w § 4 pkt 1, polegają w szczególności na:

- 1) opracowaniu planu danej akcji poszukiwawczej i ratowniczej;
- 2) uruchamianiu jednostek Służby SAR do działań ratowniczych i poszukiwawczych;
- 3) organizowaniu zabezpieczenia logistycznego prowadzonych działań ratowniczych i poszukiwawczych;
- 4) współdziałaniu z innymi jednostkami organizacyjnymi zgodnie z Planem SAR;
- 5) współdziałaniu z odpowiednimi służbami ratowniczymi innych państw zgodnie z Planem SAR.

2. Koordynator misji poszukiwawczej i ratowniczej, opracowując plan akcji, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, stosuje szczegółowe wytyczne zawarte w Planie SAR, w szczególności uwzględnia:

- 1) okoliczności wypadku i rodzaj wymaganej pomocy;
- 2) liczbę, lokalizację i sytuację rozbitków;
- 3) stan rozbitków i wskazania medyczne;
- 4) aktualne i przewidywane warunki hydrologiczne i meteorologiczne w rejonie akcji;
- 5) dostępność sił i środków ratowniczych Służby SAR, współdziałających jednostek organizacyjnych wymienionych w Planie SAR oraz innych możliwych do wykorzystania jednostek ratowniczych.

§ 6. 1. Kierowanie działaniami poszukiwawczymi i ratowniczymi na miejscu akcji przez osobę, o której mowa w § 4 pkt 2, polega w szczególności na:

- 1) bezpośrednim koordynowaniu działań jednostek ratowniczych na miejscu akcji, zgodnie z planem akcji, o którym mowa w § 5 ust. 1 pkt 1;
- 2) dostosowywaniu planu akcji do warunków zastanych na miejscu akcji oraz na informowaniu na bieżąco koordynatora misji poszukiwawczej i ratowniczej, o którym mowa w § 4 pkt 1;
- 3) koordynowaniu łączności na miejscu akcji;
- 4) dokonywaniu wyboru metody ratowania ludzi znajdujących się w niebezpieczeństwie na morzu.

2. Kierujący działaniami poszukiwawczymi i ratowniczymi na miejscu, o którym mowa w § 4 pkt 2, opracowuje samodzielnie plan akcji w przypadku, gdy taki plan akcji nie został dostarczony.

3. Kierujący działaniami poszukiwawczymi i ratowniczymi na miejscu, o którym mowa w § 4 pkt 2, w przypadku samodzielnego opracowywania planu akcji stosuje szczegółowe wytyczne zawarte w Planie SAR, w szczególności uwzględnia:

- 1) sytuację osób zagrożonych;
- 2) stan osób zagrożonych i wskazania medyczne;
- 3) panujące w rejonie warunki hydrologiczne i meteorologiczne;
- 4) możliwości działania własnej jednostki ratowniczej i pozostałych jednostek biorących udział w akcji;
- 5) zagrożenia dla osób wykonujących działania ratownicze.

§ 7. Morskie statki ratownicze, specjalne statki morskie do zwalczania zanieczyszczeń oraz brzegowe stacje ratownicze wykonują działania poszukiwawcze i ratownicze samodzielnie lub we współdziałaniu z innymi jednostkami ratowniczymi.

§ 8. We wszystkich podejmowanych działaniach kierujący działaniami poszukiwawczymi i ratowniczymi, o których mowa w § 4, biorą pod uwagę względy bezpieczeństwa osób wykonujących działania ratownicze oraz zasady dobrej praktyki morskiej.

§ 9. 1. Jeżeli w ocenie kierującego działaniami poszukiwawczymi i ratowniczymi, o którym mowa w § 4 pkt 2, istnieje prawdopodobieństwo uratowania życia ludzkiego, kierujący tymi działaniami w szczególnych przypadkach może odstąpić od zasad działania uznanych powszechnie za bezpieczne, z zachowaniem wszelkich możliwych w danych warunkach zabezpieczeń.

2. Decyzja o odstąpieniu od zasad, o których mowa w ust. 1, może zostać podjęta jedynie w przypadku, gdy:

- 1) fizyczne możliwości osoby lub osób biorących bezpośredni udział w działaniach poszukiwawczych i ratowniczych mogą być wykorzystane wobec braku możliwości użycia właściwego sprzętu;
- 2) jest możliwość wykonania określonej czynności przez osobę lub osoby, o których mowa w pkt 1, zgłaszające się dobrowolnie.

3. W przypadku odstąpienia od zasad, o których mowa w ust. 1, kierujący działaniami poszukiwawczymi i ratowniczymi, o którym mowa w § 4 pkt 2, składa bezpośredniemu przełożonemu pisemny raport wyjaśniający okoliczności oraz sposób wykonania działania.

§ 10. Brzegowe stacje ratownicze wykonują zadania poszukiwania i ratowania życia na morzu w odległości od brzegu nie większej, niż przewidziano w kartach bezpieczeństwa jednostek pływających znajdujących się na wyposażeniu brzegowych stacji ratowniczych.

§ 11. Podczas akcji poszukiwawczych i ratowniczych oraz podczas szkoleń organizowanych przez Służbę SAR członek ochotniczej drużyny ratowniczej otrzymuje wyżywienie na równi z wyżywieniem otrzymywanym przez ratownika brzegowej stacji ratowniczej.

§ 12. 1. Zwrot kosztów dojazdu w związku z udziałem w akcji poszukiwawczej i ratowniczej, płatnych kursach i szkoleniach związanych bezpośrednio z wykonywaną funkcją członka ochotniczej drużyny ratowniczej jest rozliczany na podstawie faktycznego przebiegu pojazdu, zgodnie z przepisami w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy.

2. Zwrot kosztów okresowych badań lekarskich, płatnych kursów i szkoleń związanych bezpośrednio z wykonywaną funkcją członka ochotniczej drużyny ratowniczej jest rozliczany na podstawie rachunków stwierdzających poniesione wydatki.

3. Ryczałt za udział w akcjach poszukiwawczych i ratowniczych oraz szkoleniach organizowanych przez Służbę SAR jest naliczany członkowi ochotniczej drużyny ratowniczej za każdą rozpoczętą godzinę udziału w działaniu lub szkoleniu ratowniczym, w wysokości nie niższej niż wysokość minimalnej stawki godzinowej, określonej w przepisach o minimalnym wynagrodzeniu za pracę.

§ 13. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.²⁾

Minister Infrastruktury: *D. Klimczak*

²⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 8 kwietnia 2013 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu wykonywania zadań poszukiwania i ratowania życia na morzu przez Morską Służbę Poszukiwania i Ratownictwa oraz sposobu realizacji uprawnień członków ochotniczych drużyn ratowniczych (Dz. U. poz. 552), które traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 13 stycznia 2023 r. o zmianie ustawy o bezpieczeństwie morskim oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 261).